

Benedicció abacial de Dom Octavi Vilà i Mayo, Poblet 27 febrer 2016

Lectures: Proverbis 2,1-9; Salm 1; Colossencs 3,12-17; Joan 13,3-15

«Fill meu, si aculls el que jo et dic i guardes com un tresor tot el que et mano, si escoltes atentament la saviesa i el teu cor és amatent a entendre...» (Pr 2,1-2)

La paraula de Déu ens demana d'escoltar. L'escolta és la nostra primera resposta a la paraula de Déu. La Paraula es guarda amb una escolta oberta, sempre activa. La saviesa, en efecte, no és un arxiu, un registre, sinó l'escolta constant d'un Déu que ens parla sempre, que ens parla ara. És el primer que ens demana sant Benet a la Regla: «Escolta, fill!» (Pròl. 1). I el primer «fill» a qui sant Benet demana que escolti és segurament el mateix abat, el qui ha d'encarnar el «mestre», i el «*pius pater*», el pare misericordiós, per als seus germans (cf. RB Pròl. 1). Perquè si l'abat ha de representar Crist en la comunitat (RB 2,2), ho ha de fer sobretot com a Verb que el Pare pronuncia eternament, també ara i aquí, en el present de la nostra vida. I Crist és la Paraula-Escolta, és el Verb que es deixa sempre pronunciar per un Altre, pel Pare, en el buf de l'Esperit Sant.

Escoltar vol dir també invocar, cridar: «...si crides la intel·ligència i la invites a venir, si la busques com si fos plata i et deleixes per ella com pels tresors amagats...» (Pr 2,3-4). La nostra resposta a la paraula de Déu és una petició, responem demanant, invocant. És aquesta l'escolta activa, lliure, responsable que Déu vol: demanar sempre la paraula del Pare, això és, demanar el do del Fill a l'Esperit Sant.

També el salm 1 ens ensenya a alimentar-nos i a desassedegar-nos en la Llei del Senyor, evitant la xerrameca amb els malvats, els arrogants, els qui es creuen ser ells mateixos la font de la veritat, de la saviesa, sense arrelar-se en l'escolta de Déu que ens parla contínuament, com un riu que s'escola. L'arrogància és la paraula que no escolta, que no brolla de l'escolta humil i amorosa de Déu.

Sant Pau ens recorda però que aquesta escolta no es demana únicament a l'abat, al qui presideix la comunitat eclesial: «Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa» (Col 3,16). L'Esperit, certament, parla sempre a l'Església, a una assemblea de germans i germanes convocada pel Verb fet carn per continuar la seva encarnació en la història del món. El Verb té sempre necessitat de l'escolta de Maria, figura i model de l'Església, per deixar-se engendrar pel Pare en el temps, en tot temps, en el nostre temps, això és, per fer-nos néixer a la vida nova de membres del seu Cos. L'abat és cridat a afavorir aquesta escolta de la Paraula per tal que s'encarni en la vida de comunió de la seva comunitat. Per això sant Benet li demana en primer lloc que s'esmerci en l'escolta i l'evangelització de la seva comunitat.

Costa molt avui convèncer-ne els superiors i les superiores, ja que creuen sovint que han de privilegiar un paper de govern, d'administració (de vegades limitada als afers econòmics), o com a molt de servei caritatiu a la comunitat. No s'adonen que la primera caritat que tot pastor està cridat a oferir al seu ramat és l'Evangelí, la Paraula de Déu que il·lumina el camí, que conforta, que encoratja, que corregeix en profunditat els cors, i no tan sols la superfície dels comportaments i de les formes externes. Quina pena fan les comunitats que no han estat educades a escoltar la bellesa lluminosa de l'Evangelí, això és, de Crist mateix, present enmig nostre per parlar-nos!

La paraula de l'abat, per sant Benet, ha d'educar doncs l'escolta dels seus germans, l'escolta de la comunitat. El beat Gueric d'Igny defineix el monestir com a «*auditorium Spiritus Sancti* – auditori de l'Esperit Sant» (*Sermó per a l'Advent* 5,2; *Sermó per a Nadal* 5,2; *Sermó per a Epifania* 3,6), un lloc consagrat a l'escolta de l'Esperit, on ens reunim per escoltar Déu. Lloc, doncs, de silenci, de comunió en el silenci. No un silenci buit, ans un silenci dins el qual l'orella està prompta a escoltar l'única Paraula que val la pena escoltar, el Verb de Déu, fins i tot quan se senten totes les altres paraules. Una Paraula que no és només teòrica, que no és només un concepte, sinó una bellesa i una bondat que la comunitat està cridada a fer ressonar en l'harmonia de l'art. La paraula de Déu fecunda la capacitat humana d'expressió i genera la bellesa, genera l'art: l'art del cant, de la música, de la dansa, de la icona, de l'ensenyament fascinant que abrusa els cors com als deixebles d'Emmaús... L'art, al capdavant, de la litúrgia. Tot just ens ho suggeria sant Pau: «Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruïu-vos i amonesteu-vos els uns als altres amb tota mena de doctrina; agràits a Déu, canteu-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit» (Col 3,16a).

Hi ha però una bellesa de la paraula de Déu que és la més gran de totes: la caritat. La caritat no és una alternativa a la paraula, a la saviesa, a la veritat. La caritat és l'origen i la finalitat, el significat més profund i sublim de la paraula de Déu. Perquè el Logos és Àgape. El Verb es va fer carn per expressar fins al fons que Déu és amor.

Per això Jesús insereix el rentament dels peus en la litúrgia del sopar pasqual. Ho fa com a Mestre i Senyor, és a dir, per expressar i revelar la profunditat del seu ensenyament i de la seva autoritat divina.

Troband-se la comunitat dels apòstols reunida en la comunió de la pregària, de l'escolta de la paraula de Déu, per celebrar l'Aliança, «cantant amb agraiment salms, himnes i càntics de l'Esperit» (cf. Col 3,16), Jesús s'aixeca i es despulla com per revelar la bellesa essencial del seu Cos, que és la bellesa del servent de Déu, la veritat última de l'Evangelí i la màxima glòria del Senyor. I aquesta veritat i aquesta glòria es concentren en la misericòrdia de Déu que ve a rentar-nos els peus, a rentar el que tenim de més baix i més brut en el camí de la vida. Jesús s'aixeca per ajupir-se, per abaixar-se en la caritat misericordiosa que assumeix la cura de la nostra misèria.

Jesús invita els apòstols i a cadascun de nosaltres a transmetre als altres el que ell ens dóna, el que ell és per nosaltres. Ens demana de fer això en memòria seva, com l'Eucaristia. Ens demana de ser misericordiosos tal com ell és misericordiós, per ser, a través d'ell, misericordiosos com el Pare. Misericordiosos com el Pare, misericordiosos com el Fill, misericordiosos com Déu. Això és la caritat.

L'abat, com Pere, ha de permetre que Crist tingui cura de la seva misèria. Ai dels superiors que es creuen obligats a ser perfectes! Pere és cridat a estimar Jesús més que els altres (cf. Jo 21,15), no perquè en sigui capaç o digne, sinó perquè Crist li ha perdonat molt més que a tots els altres, perquè Crist ha rentat els seus peus bruts del fang de la presumpció i de l'orgull molt més que els de tots els altres. A qui molt se li ha perdonat se li demana d'estimar més (cf. Lc 7,47).

Quan un superior vol obtenir una gràcia per a la seva comunitat, el mètode més segur és recordar-se d'oferir al Senyor la seva pròpia misèria. Els millors administradors del tresor de Déu són els captaires.

Sant Benet, en el fons, no voldria sinó això de les seves comunitats. Al capítol 53 de la Regla, que tracta de l'acolliment dels hostes, i, per tant, del que el monestir està cridat a ser per al món, sant Benet prescriu que l'abat i tota la comunitat, després d'haver expressat a l'hoste tots els signes de l'acolliment espiritual i material necessaris, renovin en ell el rentament dels peus transmès per Jesús. I després d'aquest gest, sant Benet vol que tota la comunitat canti un verset del salm 47: «*Suscepimus, Deus, misericordiam tuam, in medio templi tui* – Hem rebut, oh Déu, la vostra misericòrdia enmig del vostre temple» (Sl 47,10; RB 53,13-14).

M'he adonat, fa poques setmanes, parlant de la misericòrdia en la Regla als nostres germans i germanes del Vietnam, que per sant Benet el monestir és el temple de la misericòrdia de Déu. La comunitat esdevé temple de la misericòrdia quan s'abaixa a rentar els peus de la misèria dels propis germans i germanes i de tots. És així que un monestir acull la misericòrdia de Déu per a tot el món. El monestir per sant Benet no és, com diu en el Pròleg de la Regla, «escola del servei diví» (Pròl. 45) només en el sentit que hi aprenem a servir Déu, sinó també, i segurament sobretot, com a lloc en el qual aprenem a servir l'home *com* Déu el serveix, com Crist el serveix, fent memòria de Jesús mort i ressuscitat per nosaltres, del Fill misericordiós com el Pare, que l'abat té la vocació, la missió i la gràcia de fer present, de representar constantment davant els seus germans.

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori
Abat General OCist